

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

Т.Ф. Бірюкова

2021 р.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: 052 Політологія
освітньо-професійні програми: «Політологія», «Міжнародна політика та політика національної безпеки»

Укладач: Хорішко Лілія Сергіївна, д. політ. н., доцент, професор кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.
Завідувач кафедри С. Г. Цокур

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Мельничук

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету соціології та управління

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету Н. В. Горло

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін загальної підготовки	
Спеціальність 052 Політологія	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
Освітньо-професійна програма «Політологія», «Міжнародна політика та політика національної безпеки»		1-й	-й
	Лекції		
	28 год.	год.	
	Семінарські заняття		
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	28 год.	год.
		Самостійна робота	
		64 год.	год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є засвоєння необхідних знань про політичну сферу життєдіяльності суспільства, оволодіння основними категоріями (влада, політика, політична система, політична еліта, політична партія тощо) та закономірностями розвитку політичної науки в Україні та за кордоном.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є засвоєння уявлень про політичну сферу як сукупність інститутів і впорядкованих відносин; ознайомлення з методологічними підходами до аналізу сучасних тенденцій політичного розвитку; вивчення змісту та структури політичних інститутів і процесів; з'ясування сутності і шляхів подолання глобальних політичних проблем людства; набуття навичок аналізу динаміки сучасних політичних процесів національного та глобального рівнів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- ключові поняття і терміни дисципліни «Вступ до спеціальності»;

- предметне поле і функції політичної науки;
- генезис і розвиток політичної науки;
- парадигми і методи політичної науки;
- сутність, структуру і функції політики;
- зміст моральної дилеми у політиці;
- сутність політичної влади і держави як центральних категорій політичної науки.

вміти:

- фахово тлумачити основні поняття дисципліни;
- аналізувати стан політичних досліджень в Україні і світі;
- визначати зв'язок політології з іншими науками;
- визначати актуальні проблеми розвитку політичної сфери суспільства на сучасному етапі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. здатність до аналізу та синтезу науково-технічної, природничо-наукової та загальнонаукової інформації.</p> <p>ЗК08 здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання іноземних мов.</p> <p>ЗК09 схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, розуміння причино - наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;</p> <p>РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.</p> <p>РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.</p> <p>РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, конспектування, аналіз, частково-пошуковий метод, пояснювально-ілюстративний метод, порівняльний метод, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною літературою.</p> <p>Контрольні заходи: опитування на семінарі, практичне завдання на порівняльний аналіз, написання есе</p>

<p>СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, конспектування, аналіз, частково-пошуковий метод, пояснювально-ілюстративний метод, порівняльний метод, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною літературою</p> <p>Контрольні заходи: усна відповідь на семінарі, практичне завдання на порівняльний аналіз, написання есе</p>
---	--

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу «Вступ до спеціальності»: «Теорія політики», «Теорія політичного конфлікту», «Міжнародні відносини».

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Політологія як система знань про політику

Інституалізація політичної науки. Історія становлення політології як науки і навчальної дисципліни. Політика в системі суспільних відносин. Предмет та об'єкт політології. Інтегративний характер політології. Теоретичний та емпіричний рівні політичного знання. Функції політології: теоретико-методологічна, світоглядна, прогностична, прикладна. Роль науки про політику на сучасному етапі політичного і духовного оновлення Української держави.

Місце політології в системі суспільних наук та її зв'язки з іншими науками. Суміжні галузі політичного знання: політична філософія, політична соціологія, політична психологія, політична географія, політична історія, політична антропологія та ін.

Методологічний інструментарій політичної науки. Система методів політичного пізнання: філософські, загальнонаукові та спеціальні. Принципи політології: фундаментальність, єдність логічного та історичного, національного і загальнолюдського, суспільного і особистісного, теорії й практики.

ЗМ 2. Політична система

Поняття, структура та функції політичної системи. Політична система суспільства – основна категорія політичної науки: основні підходи до трактування. Еволюція становлення теорії політичної системи. Основні поняття та категорії теорії політичних систем. Моделі та типи політичних систем. Структура та елементи політичної системи. Еволюційне ускладнення політичних систем. Політичні інститути. Багатофункціональність політичної системи.

Закономірності (принципи) функціонування політичної системи. Механізми адаптації політичних систем. Політична система і політична стабільність.

Політична організація українського суспільства. Структура та структурні елементи політичної системи України. Політичні інститути як структурний елемент політичної системи України. Багатофункціональність української політичної системи. Орієнтовані напрями розвитку політичної системи України.

Специфіка політичної влади. Сутність та структура політичної влади. Основні наукові підходи до розуміння влади. Проблема політичної влади в теоретичних розробках Р. Даля, Т. Парсонса, М. Вебера, М. Кроз'є. Поняття носіїв політичної влади, їх диференціація в суспільному житті. Суб'єкт влади, об'єкт влади. Ресурси влади. Нормативні ресурси, економічні ресурси, примусові ресурси, соціальні ресурси. Легітимність влади. Теорія легітимності М.Вебера. Ефективність і легітимність політичної влади.

ЗМ 3. Політичні інститути в структурі політичної системи

Держава як форма організації суспільства. Поняття, ознаки і функції держави. Виникнення і сутність держави, її ознаки. Концептуальні підходи до визначення держави, її місця в політичній системі суспільства, які склалися в політичній науці. Функції держави (внутрішні й зовнішні, постійні й тимчасові, відкриті й латентні). Поняття і сутність правової та соціальної держави. Конституція України і практичне втілення ідеї демократичної, соціально-правової держави.

Форми державного правління та устрою. Основні види і типи держав. Форми правління: монархії і республіки, їх характеристика. Форми державного устрою: унітарні держави, федерації, конфедерації.

Політичні партії. Поняття та функції політичних партій. Політичні партії в концепціях М.Дюверже, М.Вебера. Роль та функції політичних партій в політичній системі. Основні параметри сучасної політичної партії.

Типологія політичних партій. Основні критерії класифікації політичних партій: представництво в парламенті, ставлення до влади, організаційно-масова побудова, базова ідеологічна доктрина. Типи партійних систем. Особливості однопартійної системи. Характеристики двопартійної системи. Особливості багатопартійної системи.

Поняття та основні види виборів. Вибори як демократичний спосіб формування та позачергової зміни персонального складу органів державної влади. Поняття та основні етапи виборчого процесу.. Вибори президентські, парламентські і муніципальні. Вибори чергові та позачергові. Основні етапи виборчого процесу. Абсентеїзм та його причини. Абсентеїзм як тип політичної поведінки особи. Поняття та види виборчих систем. Виборча система: поняття, основні типи. Мажоритарна виборча система. Пропорційна виборча система. Змішана виборча система. Виборча система України.

ЗМ 4. Суб'єкти політичної діяльності

Політичні еліти та лідерство. Поняття “еліта” і “політична еліта”. Загальні причини існування еліт. Теорія еліт Г. Моски, В. Парето, Р. Міхельса. Сучасні концепції еліт: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, теорії демократичного елітизму, концепції плюралізму еліт, ліволіберальні концепції, партократична теорія. Чинники елітарності суспільства: біологічні, психологічні, ірраціональні, функціональні, технократичні. Система рекрутування політичної еліти. Політична еліта України: особливості формування і етапи еволюції.

Природа і соціальна сутність політичного лідерства. Об'єктивні і суб'єктивні основи лідерства. Основні концепції політичного лідерства: теорія рис, ситуаційна теорія, психологічна концепція. Типологія політичних лідерів. Функції політичних лідерів. Сучасні тенденції розвитку політичного лідерства: критерії оцінки ефективності і популярності, політичний імідж і авторитет. Політичні лідери сучасної України.

Поняття та структура громадянського суспільства. Поняття громадянське суспільство. Поняття громадянського суспільства, його суть, структура, фактори становлення та розвитку. Сучасні уявлення про громадянське суспільство. Специфічне функціонування громадянського суспільства в економічній, соціальній, політичній та духовній сферах.

Особливості розвитку громадянського суспільства в умовах демократії. Принципи організації політичного життя громадянського суспільства. Громадянське суспільство як основа соціально-правової держави. Взаємозв'язок розвитку громадянського суспільства демократії і політичного плюралізму та правового статусу особи.

ЗМ 5. Політична сфера

Сутність політичного режиму. Властивості та ознаки політичних режимів. Роль політичного режиму у функціонуванні політичної влади та життєдіяльності суспільства. Головні параметри політичних режимів: рівень централізації влади, співвідношення держави і громадянського суспільства, правовий статус особи, наявність чи відсутність політичного та ідеологічного плюралізму, легальної опозиції. Загальна характеристика політичних режимів. Типологія політичних режимів. Поняття та ідейні джерела тоталітаризму. Основні риси тоталітаризму. Поняття авторитаризму та його особливості. Характерні ознаки ліберально-демократичного режиму.

Поняття, структура та функції політичної ідеології. Поняття політичної ідеології (Де Тресі, К.Маркс, Р.Міхельс, М.Вебер, Т.Парсонс). Структура та функції політичної ідеології. Загальна характеристика основних ідейно-політичних течій сучасності. Лібералізм і неолібералізм. Консерватизм і неоконсерватизм. Марксизм і соціал-демократизм. Фашизм і неофашизм.

Політична культура та політична свідомість. Політична культура: сутність, структура, функції. Політична культура як чинник функціонування політичної сфери суспільства. Підходи до тлумачення політичної культури. Структура та функції політичної культури. Типологія політичних культур. Політична свідомість: структура та зміст. Політична свідомість як сукупність раціональних та емоційно-чутливих, ціннісних та нормативних, свідомих та підсвідомих уявлень суб'єктів політики щодо явищ та процесів політичної сфери. Структура політичної свідомості. Рівні пізнання політичної свідомості. Типи політичної свідомості.

ЗМ6. Міжнародна політика

Поняття міжнародної політики. Сутність та принципи міжнародної політики. Суб'єкти міжнародної політики. Міжнародні організації. Поняття про міжнародні відносини. Тенденція до розширення сфер взаємодії та кола учасників міжнародних відносин. Поняття про зовнішню політику. Зовнішня політика держави, її складові.

Глобальні політичні проблеми людства. Поняття глобальні політичні проблеми людства. Критерії типологізації глобальних проблем. Шляхи та методи розв'язання глобальних політичних проблем.

3. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Сам. робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Сем. заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
2	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
3	15	12	6	-	6	-	3	-	5	5	10
4	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
5	15	12	6	-	6	-	3	-	5	5	10
6	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10
Усього за змістові модулі	90	56	28	-	28	-	34	-	30	30	60
Підсум. сем.контр. залік	30	-	-	-	-	-	30	-	-	-	40
Загалом					120					100	

4. Теми лекційних занять

№ Змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о./д.ф.	з./д.ф.
1	Інституалізація політичної науки	4	
2	Поняття, структура та функції політичної системи	2	
2	Специфіка політичної влади	2	
3	Держава як форма організації суспільства	2	
3	Політичні партії	2	
3	Поняття та основні види виборів	2	
4	Політичні еліти та лідерство	2	
4	Поняття та структура громадянського суспільства	2	
5	Сутність політичного режиму	2	
5	Поняття, структура та функції політичної ідеології.	2	
5	Політична культура та політична свідомість	2	
6	Поняття міжнародної політики	4	
	Усього:	28	

6. Теми семінарських занять

№ Змісто вого модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о./д.ф.	з./д.ф.
1	Інституалізація політичної науки	4	
2	Поняття, структура та функції політичної системи	2	
2	Специфіка політичної влади	2	
3	Держава як форма організації суспільства	2	
3	Політичні партії	2	
3	Поняття та основні види виборів	2	
4	Політичні еліти та лідерство	2	
4	Поняття та структура громадянського суспільства	2	
5	Сутність політичного режиму	2	
5	Поняття, структура та функції політичної ідеології.	2	
5	Політична культура та політична свідомість	2	
6	Поняття міжнародної політики	4	
	Усього:	28	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістовог о модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Підготовка до семінару, усна відповідь	Інституалізація політичної науки	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Написання аргументованого есе	Стан розвитку політичної науки в Україні	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку	5

			зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття, структура та функції політичної системи	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Підготовка до семінару, усна відповідь	Специфіка політичної влади	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий	5

			виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Підготовка до семінару, усна відповідь	Держава як форма організації суспільства	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Підготовка до семінару, усна відповідь	Політичні партії Поняття та основні види виборів	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			10

4	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття та структура громадянського суспільства	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Підготовка до семінару, усна відповідь	Політичні еліти та лідерство	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
5	Підготовка до семінару, усна відповідь	Сутність політичного режиму	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість	5

			<p>відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді</p>	
	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття, структура та функції політичної ідеології. Політична культура та політична свідомість	<p>5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді</p>	5
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			10
6	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття міжнародної політики	<p>5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий</p>	5

			виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	
	Написання аргументованого есе	Основні напрями зовнішньої політики України	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	5
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Усна відповідь на питання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення політології як науки і навчальної дисципліни 2. Місце політології в системі суспільних наук та її зв'язки з іншими науками. 3. Методологічний інструментарій політичної науки. 4. Сутність та структура політичної влади. 5. Поняття “політична система суспільства”. 	Кількість питань, на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 5 балів) – усього 4 питання 10 балів – відповідь логічна, повна й аргументована 4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті 3 бали – відповідь	20

		<p>6. Структура та типологія політичної системи суспільства.</p> <p>7. Поняття, ознаки і функції держави</p> <p>8. Форми державного правління та устрою.</p> <p>9. Поняття та функції політичних партій.</p> <p>10. Типологія політичних партій.</p> <p>11. Типи партійних систем.</p> <p>12. Поняття “еліта” і “політична еліта”.</p> <p>13. Природа і соціальна сутність політичного лідерства.</p> <p>14. Політична культура: сутність, структура, функції</p> <p>15. Типологія політичних культур.</p> <p>16. Політична свідомість: структура та зміст.</p> <p>17. Типи політичної свідомості.</p> <p>18. Поняття, структура, функції громадянського суспільства.</p> <p>19. Виборчий процес: поняття та критерії демократичності.</p> <p>20. Характеристика виборчих систем.</p> <p>21. Поняття та функції політичної ідеології.</p>	<p>послідовна, але студент недостатньо орієнтується в матеріалі</p> <p>1-2 бали – неточні визначення понять</p>	
	<p>Практичне завдання – індивідуальне дослідницьке завдання</p>	<p>Мотиваційний аналіз політичного лідера</p> <p>Етапи дослідницької роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підбір інтерв’ю політичного лідера; – аналіз обраного інтерв’ю, виділення ключових речень, які відносяться до певного мотиву політичного 	<p>Наявність всіх складових та логіка в презентації матеріалу – 20 -15 балів</p> <p>Відсутність декількох складових – 15-10 балів</p> <p>Відсутність декількох</p>	<p>20</p>

		лідера; – побудова таблиці, яка розкриває кількісні дані дослідження.	складових або не відповідність змісту – 10 -5 балів Не розкрито зміст та не всі складові – 5-1 бали	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Баранівський В. Ф. Політологія: підручник. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. 179 с.
3. Гелей С. Д. Політологія. навч. посіб.. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. 9-те вид., переробл. і доп. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 370 с.
4. Горбач, О. Н. Політологія: навч. посіб. / авт.кол.: О. Горбач, Р. Демчишак. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 259 с.
5. Історія політичної думки : підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ–2000», 2016. 1000 с.
6. Муляр В. І. Політологія : навч. посіб. 4-е вид., перероб і доп. Житомир : ЖДТУ, 2014. 336 с.

Додаткова:

1. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті / А. Орган (пер.з нім.). Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 110 с.
2. Іскакова Г. Політичні процеси на пострадянському просторі: тенденції, протиріччя, перспективи. *Політичний менеджмент*. 2007. № 3. С. 128-134.
3. Крисенко О. Вплив неформальних інститутів на український політичний процес. *Стратегічні пріоритети*. 2012. № 4. С.58-62.
4. Наука. Влада. Політика / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І.Ф.Кураса НАН України; редкол.: М.І.Михальченко (голова) та ін. Київ : Знання України, 2008. 240 с.
5. Політична наука в Україні. 1991-2016 / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф. Кураса. Київ : Парлам. вид-во, 2016. 704 с.
6. Політична наука в Україні: стан та перспективи розвитку. Київ : Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2013. 348 с.
7. Політологія: підручник / за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 460 с.
8. Ротар Н. Циклічні політичні процеси в Україні трансформаційного періоду: методологічні проблеми дослідження та викладання. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2006. Випуск 17. С. 8–12.

Інформаційні ресурси:

1. Карнаух А. Проблеми становлення сучасної політичної культури в Україні. URL: <http://www.personal.in.ua/article.php?id=573> (дата звернення: 23.09.2021).
2. Михальченко М. Політична система України: моделі трансформації. URL: http://www.ipiend.gov.ua/?mid=98&action=politic_detail&politic_id=23 (дата звернення: 23.09.2021).

3. Парламентаризм в Україні. Проблеми відкритості, демократизації та довіри. URL: http://www.kennan.kiev.ua/kkp/content/seminars/materials/2000_04_11.pdf (дата звернення: 23.09.2021).
4. Шведа Ю. Р. Теорія політичних партій і партійних систем. URL: <http://politzone.in.ua/index.php?id=236> (дата звернення: 23.09.2021).
5. Штука І. Проблеми формування демократичної політичної культури в Україні. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/slv/2011_11/st69.pdf (дата звернення: 23.09.2021).